

**ALLERGIA
IHO
ASTMA**

Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry

Toimintasuunnitelma 2023



Sisältö

| | |
|---|-----------|
| Esipuhe | 3 |
| 1. Johdanto | 4 |
| 2. Yhdistys- ja vapaaehtoistoiminta | 5 |
| 3. Tieto ja tietoisuus | 7 |
| 4. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteet ja sisällöt | 10 |
| 5. Henkilöstö, hallinto ja talous | 12 |
| | |
| Liite 1. Vuoden 2023 järjestökoulutukset ja luennot | 14 |
| Liite 2. Vuoden 2023 kurssit | 15 |

Yhteisellä asialla

Allergia-, iho- ja astmaliiton tehtävänä on parantaa allergisten, ihotautia sairastavien ja astmaatikkojen, palovamman kokeneiden ja heidän läheistensä elämänlaatua sekä valvoa heidän yhteiskunnallisia oikeuksiaan.

Vuosi 2023 on liittomme strategiakauden kolmas vuosi. Tahtotilamme on edistää ja tukea ihmisen arjen sujuvuutta sekä toimia aktiivisena ja näkyvänä yhteiskunnallisena vaikuttajana. Strategia antaa suuntaviivat vuosittaiselle toiminnalle ja toimintasuunnitelma edistää strategian toteutumista. Toimintasuunnitelma kuvaa sitä, mihin liiton resursseja erityisesti käytetään vuonna 2023.

Toimintaympäristömme muuttuu jatkuvasti. Vaikeina ja ennalta-arvaamattomina aikoina ihmisten tarpeet voivat jäädä vähemmälle huomiolle, kun edessä on korona-kriisin hyvinvointivelan paikkaaminen, turvallisuuspolitiikkaan liittyvät äkillisesti kohonneet rahoitustarpeet ja ympäristökriisiin liittyvät investoinnit.

Lisäksi vuonna 2023 astuu voimaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, kun uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintaansa. Muutokset aiheuttavat monelle huolta tulevaisuudesta.

Liittomme tehtävänä on pitää kohderyhmämme kannalta keskeisiä teemoja esillä kaikissa tilanteissa ja tukea kaikessa toiminnassa hyvinvoinnin, terveyden, turvallisuuden ja osallisuuden edistämistä.

Epävarmoina aikoina järjestöjen tarjoaman tuen tarve tulee lisääntymään ja järjestöjen tarjoaman merkityksellisen tekemisen ja vertaistoiminnan tärkeys tulee korostumaan. Suomalainen hyvinvointiyhteiskunta ei selviä ilman sote-järjestöjä.



Allergisten, ihotautia sairastavien ja astmaatikkojen, palovamman kokeneiden ja heidän läheistensä hyvinvoinnin edistäminen on meidän kaikkien yhteinen asia. Kiitos jokaiselle järjestömme toimijalle, että olette mukana tässä tärkeässä työssä.

Paula Hellemaa
Toiminnanjohtaja
Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry

1. Johdanto

Allergia-, iho ja astmaliitto on valtakunnallinen kansanterveys- ja potilasjärjestö, jonka tehtävänä on parantaa allergisten, ihotautia sairastavien, astmaatikkojen, palovamman kokeneiden ja heidän läheistensä elämänlaatua sekä valvoa heidän yhteiskunnallisia oikeuksiaan.

Liitossa on jäsenyhdistyksiä 45, joista 30 allergia- ja astmayhdistystä, seitsemän atopiayhdistystä ja kahdeksan harvinaisia ihosairauksia ja vaikeita palovammoja edustavia yhdistyksiä. Jäseniä on yhteensä 14 600. Yksittäisten yhdistysten jäsenmäärä vaihtelee 60–2 000.

Allergia-, iho- ja astmaliiton strategiakausi (2021–2025) on vuonna 2023 puolivälissä. Strategian painopisteiden sisältöjä tarkennamme strategiakauden edetessä. Kevään 2023 eduskuntavaaleihin valmistaudumme seuraavilla strategian painopisteisiin perustuvilla vaaliteeseillä.

Vapaaehtois- ja vertaistoiminnan edellytysten turvaaminen

Tiedon ja tietoisuuden lisääminen sairauksien vaikutuksista elämänlaatuun

Sairastavien aseman vahvistaminen sosiaali- ja terveydenhuollossa

Pitkäaikaissairauksien aiheuttaman taakan keventäminen

Vuoden 2023 aikana jatkamme panostusta yhdistysten tukemiseen sekä kohderyhmien tarpeiden parempaan tunnistamiseen ja huomioimiseen sekä resurssien oikeasuhtaiseen kohdentumiseen. Kasvokkaisia tapahtumia järjestämme enemmän kuin korona-aikana, mutta hybridimahdollisuus säilyy keskeisenä osana toimintaamme.

Yhdistysten luottamushenkilöiden ja vapaaehtoisten toiminnan tukemisen lisäksi panostamme uusien vapaaehtoisten rekrytointiin niin yhdistysten kuin liiton toiminnan tueksi. Vahvistamme vapaaehtoisten asemaa liiton toiminnassa tarjoamalla erilaisia osallisuuden muotoja.



14 600
jäsentä

45
yhdistystä

2. Yhdistys- ja vapaaehtoistoiminta

Liiton antama jatkuva ja suunnitelmallinen tuki mahdollistaa yhdistyksille parhaat valmiudet yhdistys- ja vapaaehtoistoiminnan ylläpitämiseen muuttuvassa toimintaympäristössä. Liiton jäsenyhdistyskenttä on moninainen. Suuri osa yhdistyksistä toimii alueellisesti, osa valtakunnallisesti. Jokainen jäsenyhdistys, niin pienet kuin suuret, tarvitsevat tukea omien tarpeiden mukaan. Liiton tuki helpottaa yhdistysten mahdollisuuksia järjestää toimintaa omille kohderyhmilleen.

Yhdistystoiminnan tuki

Olemme tiiviisti yhteydessä jäsenyhdistyksiimme. Annamme yhdistyksille neuvontaa ja ohjausta. Keskimäärin neuvontoja on noin 1 000 vuodessa – puhelimitse, sähköpostitse ja muiden sähköisten viestinnän kanavien kautta.

Annamme tukea ja kannustusta yhdistyksille muun muassa seuraavissa asioissa:

- yhdistyksen perustoiminta
- toiminnan kehittäminen
- jäsenviestintä ja verkkotoiminta
- talous ja hallinto
- vertaistoiminta
- vapaaehtoisten kanssa toimiminen
- tapahtumien järjestäminen
- yhteistyö muiden yhdistysten ja toimijoiden kanssa
- vaikuttaminen kohderyhmälle tärkeissä asioissa

Järjestöasiantuntijat tapaavat jokaista jäsenyhdistystä 1–3 kertaa vuodessa (yhteensä 80 tapaamista). Tapauksissa kannustetaan ja motivoidaan yhdistystoimijoita sekä suunnitellaan ja ideoidaan yhdessä heidän kanssaan tulevaa toimintaa alueellisten tarpeiden ja yhdistyksen resurssien mukaisesti.

Yhdistysten toiminnan kehittämistä voidaan tarvittaessa tukea järjestämällä järjestöasiantuntijan kanssa yhdistystoiminnan kehittämistilaisuus. Siinä käydään läpi yhdistyksen toiminnan onnistumisia ja haasteita ja kerätään liitolle tietoa yhdistysten tilanteesta ja tukitarpeista. Lisäksi käsitellään liiton kanssa tehtävää yhteistyötä ja tehdään kehittämissuunnitelma tuleviksi vuosiksi.

Järjestämme yhdistyksille koulutus- ja verkostoitumistilaisuuksia verkossa ja kasvokkain. Perinteisten koulutus-

päivien rinnalla järjestämme verkkokoulutuksia laajasti eri teemoista yhdistystoimintaan liittyen.

Järjestämme 24 koulutustilaisuutta (300 osallistujaa):

- valtakunnalliset järjestöpäivät
- syksyn starttipäivä verkossa
- kolme yhdistystreffiiä: kaksi alueellista, yksi verkossa
- uusien toimijoiden koulutus (2 kpl)
- verkkokoulutuksia toiminnan ja kehittämisen tueksi (10 kpl)
- yhdistysten allergia- ja astmaneuvojen verkkoilta (2 kpl)
- infotilaisuus uusille jäsenille (2 kpl)
- kolme verkostoitumistapaamista yhdistyksille: isot yhdistykset, harvinaisyhdistykset, atopiayhdistykset

Vapaaehtoisten tukeminen

Vapaaehtoisena voi toimia kuka tahansa liiton kohderyhmään tai liiton edistämistä asioista kiinnostunut henkilö. Kannustamme vapaaehtoisia osallistumaan liiton eri toimintojen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Panostamme vuoden aikana uusien vapaaehtoisten etsintään, rekrytointiin, ohjaamiseen ja motivointiin. Ohjaamme vapaaehtoisia olemaan aktiivisia myös yhdistyksissä. Lisäksi tuomme esiin vapaaehtoistyön näkyvyyttä ja merkitystä. Vapaaehtoistyön markkinoinnissa ja kehittämisessä hyödynnämme toiminnassa jo mukana olevia vapaaehtoisia.

Jäseniä ja vapaaehtoisia sekä heidän kokemustietoaan hyödynnämme eri tavoin liiton toiminnoissa: haastateltavina eri medioissa, kampanjoiden sisältötuottajina, webinaarien kokempuhevurorin pitäjinä ja opastekstien kommentoijina.

Koordinoidoimme somelähettiläitä (30 kpl) toimimaan aktiivisesti sosiaalisessa mediassa vähintään 2–4 kertaa vuodessa omaa kokemustaan hyödyntäen. Ohjaamme ja motivoimme vapaaehtoisia (30 kpl) vetämään itsenäisesti vertaistreffejä kasvokkain ja verkossa. Vetäjät osallistuvat myös vertaistreffien kehittämiseen.

Kokemustoimijoita (20 kpl) kannustamme viemään omaa kokemustietoaan sosiaali- ja terveydenhuollon opiskelijoille ja ammattilaisille.

Liitto tukee jäsenyhdistysten liikuntatoiminnan kehittämistä ja toteuttamista muun muassa kouluttamalla liikuntavastaavia ja tuottamalla materiaalia yhdistysten käyttöön.

Vapaaehtoistoimijaryhmillä on 5 omaa Facebook-ryhmää. Henkilökunta viestii niissä muun muassa ajankohtaisista asioista ja antaa tukea vapaaehtoisten osaamisen ja motivaation vahvistamiseen.

Järjestämme vapaaehtoisille 22 koulutusta ja tapaamista verkossa ja kasvokkain (120 osallistujaa):

- vapaaehtoisten yhteinen verkostoitumispäivä
- vertaistoiminnan peruskoulutus
- vertaistreffien vetäjien koulutukset (Oulussa ja Tampereella sekä 2 kpl verkossa)
- vertaistreffien vetäjien tapaamiset (5 kpl)
- somelähetteläiden koulutukset (7 kpl)
- liikuntatoimijoiden koulutukset (2 kpl)
- uusien kokemustoimijoiden koulutukset (2 kpl)

Vertaistuen ja kohtaamisen mahdollistaminen

Ohjaamme ja tuemme vapaaehtoisia ja yhdistystoimijoita järjestämään verkossa ja kasvokkain 40 vertaistreffiiä, joista 20 isoille kohderyhmille (allergiat, astma, atopia) ja 20 harvinaisryhmille.

Vertaistreffit ovat luottamuksellista matalan kynnyksen toimintaa, johon on helppo osallistua paikasta riippumatta

ilman erillistä hakuprosessia. Osallistujia on yhteensä 200.

Varmistamme jäsenyhdistysten kanssa, että liiton moninaiselle kohderyhmälle on tarjolla mahdollisimman kattavasti vertaistreffejä. Autamme tarvittaessa vertaistreffien toteuttamista olemalla vetäjien työparina.

Olemme mukana 33 suljetussa Facebook-vertaisryhmässä, joissa on yhteensä 60 000 osallistujaa. Liiton työntekijät ja vapaaehtoiset ylläpitävät ryhmiä, moderoivat ja ruokkivat keskusteluita sekä ohjaavat tarvittaessa tiedon äärelle.

Jäsenrekisteri

Liitto ylläpitää jäsenyhdistysten puolesta jäsenrekisteriä, jonka avulla yhdistykset saavat ajantasaista tietoa omista jäsenistään sekä pitävät yhteyttä jäseniinsä. Rekisterin kautta lähetetään kohdennettuja viestejä jäsenille. Tuemme ja koulutamme yhdistystoimijoita jäsenrekisterin hyödyntämisessä heidän omiin tarkoituksiinsa, ja neuvomme heitä jäsenasioissa.



3. Tieto ja tietoisuus

Liiton keskeinen tehtävä on tuottaa ja välittää tietoa sekä lisätä tietoisuutta allergioista, astmasta, ihosairauksista ja palovammoista, niiden kanssa elämisestä sekä niiden vaikutuksista hyvinvointiin ja elämänlaatuun. Ammatillisesti tuotetun tiedon ja ymmärryksen lisääminen haitta-vaikutuksista mahdollistaa sairastavien hyvinvoinnin ja toimintakyvyn tukemisen nykyistä paremmin.

Tietoa välitetään kohderyhmille viestinnän ja toiminnan keinoin. Keskeisiä tietoa lisäävät ja välittävät toimintamuodot ovat kurssitoiminta ja viestintä. Tietoisuuden lisäämisessä kohteena on ensisijaisesti suuri väestö.

Tärkeä osa tietoa on kokemustieto. Sitä keräämme ja analysoimme säännönmukaisesti esimerkiksi Facebook-ryhmien keskusteluja.

Ryhmämuotoisen kurssit

Järjestämme kurseja kaikenikäisille allergiaa, ihosairauksia ja astmaa sairastaville ja palovamman kokeneille sekä atooppista ihottumaa sairastaville lapsiperheille. Kurssit kohdennetaan eri-ikäisille. Osalle kurseista pääsevät mukaan myös läheiset.

Toteutamme kurseja eri kurssipaikoissa ja verkossa. Kurseilla työskentelee terveydenhuolto-, sosiaali-, liikunta- ja kasvatustalon ammattilaisia. Kurssit toteutetaan ryhmämuotoisina, ja niiden toteutuksessa hyödynnämme erilaisia teemoja ja menetelmiä kunkin kurssin tavoitteiden ja kohderyhmän tarpeiden mukaan.

Aikuisten ja nuorten kurssit

Eläkeikäiset ja astma/allergiat (14 osallistujaa)
Eläkeikäiset ja atopia (14)
Nuoret (10)
Alopecia (14)
Parisuhde (14)
Työikäiset (14)
Rakkulasairaudet (14)
Liikunta (14)

Kurssien ohjelmassa on tietopainotteisia luentoja sekä erilaista ryhmämuotoista toimintaa, kuten keskustelu-, rentoutus- ja liikuntaryhmiä. Ohjatun vertaistuen ja kokemusten jaon hyödyntäminen on keskeinen osa kurssien sisältöä. Kurssit tarjoavat mahdollisuuden virkistäytyä ja saada voimavaroja arkipäivän elämään. Kurssien ohjelmaa muokkaamme hakijoiden tarpeiden ja tavoitteiden mukaan. Kurssilla myös esitellään yhdistys- ja vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia.

Kahden verkkokurssin sisältö suunnitellaan yhdessä kohderyhmään kuuluvien kanssa, ja kolmella kurssilla vieraillee vapaaehtoinen kokemustoimija.

Vuonna 2023 toteutamme 14 kurssia kurssipaikoissa ja 13 kurssia verkossa. Kurssien pituus on kahdesta neljään vuorokauteen, verkkokurssien 3–8 viikkoa. Kurseilla on osallistujia yhteensä 522. Lisäksi toteutamme kaksi alueellista kurssia sekä viikonloppukurssin kolmen yhdistyksen kanssa yhteistyössä. Osallistujia on yhteensä 48.

Lapsiperhekurssit

Pelon kanssa eläminen (24 osallistujaa)
Atooppinen ihottuma (24)
Harvinaiset ihosairaudet (24)
Kouluikä allergioiden ja astman kanssa (24)
Pikkulapsiaika allergioiden ja astman kanssa (24)
Mastosytoosi (24)

Verkkokurssit

Allergiat ja anafylaksia (20 osallistujaa)
Atopia ja kutina (2 kurssia, yhteensä 50 osallistujaa)
Atopia ja aurinko (20)
Vaikean palovamman kokeneet (5)
Astma ja hengenahdistus (2 kurssia, yhteensä 50)
Astmaatikon painonhallinta (30)
Käsi-ihottuma (25)
Kemikaali- ja kosmetiikka-allergiat (10)
Paksuuntunut iho (15)
Urtikaria (15)
Anafylaksia-lapsen läheiset (30)

Mediayhteistyö

Vuoden aikana lähetämme 12 mediatiedotetta. Tiedotteiden kohderyhmänä on noin 500 toimittajaa ja toimitusta eri puolelta Suomea. Lisäksi vastaamme 100 toimittajan yhteydenottoon. Välitämme sekä asiantuntijoita että kokemusasiantuntijoita haastateltaviksi.

Järjestämme infotilaisuuden 50 toimittajalle astmasta. Sen tarkoitus on jakaa uusinta faktatietoa ja ehkäistä väärin käsitysten levittäminen mediassa. Tilaisuuden tavoitteena on myös lisätä liiton tunnettuutta astman asiantuntijana toimittajien keskuudessa.

Mediatiedottamisen ja toimittajayhteistyön painopiste on siirtynyt yhä enemmän sähköiseen mediaan, ja se on muuttunut nopearytmisemmäksi. Esimerkiksi nopea reagoiminen ajankohtaisiin asioihin Twitterissä on lisääntynyt.

Kampanjat ja teemapäivät

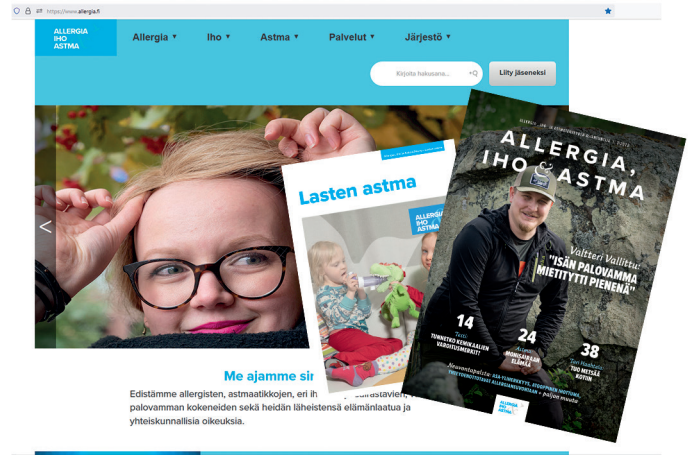
Liitto järjestää yhdessä yhdistysten kanssa valtakunnalliset Allergia-, Astmatieto- ja Ihoviikko-kampanjat. Lisäksi järjestämme tai osallistumme 4 teemapäivään, joissa tuodaan esiin ruoka-allergioiden, anafylaksian, harvinaisten ihosairauksien sekä atopian arkivaikutuksia ja selviytymiskeinoja. Osa kampanjoista ja teemapäivistä toteutamme yhteistyössä kumppaniyrittäjien kanssa.

Liitto tukee jäsenyhdistyksiä kampanjoihin ja teemapäiviin liittyvien tapahtumien järjestämisessä ja tarjoaa yhdistyksille viestinnällistä materiaalia kampanjan tai teemapäivän yhteydessä käytettäväksi. Kampanjoiden tueksi tuotamme viestintämateriaalia, osin yhteistyössä mainostoimistokumppanin kanssa.

Kampanjat ja teemapäivät

| | |
|--------------|--------------------------------|
| 11.2. | 112-päivä |
| 28.2. | Harvinaisten sairauksien päivä |
| 20.3.–26.3. | Allergiaviikko |
| 1.5.–7.5. | Astmatietoviikko |
| 14.9. | Atopiapäivä |
| 13.10. | Ruoka-allergiapäivä |
| 6.11.–12.11. | Ihoviikko |

Kampanjoiden ja teemapäivien yhteydessä muun muassa pidämme kahdeksan verkkoluentoa, joissa on 800 osallistujaa. Ihoviikkoon tuotamme kolmessa Ihorauha-kuvauksessa valokuvia vapaaehtoisista.



Oppaat

Liitosta on saatavilla 22 eri maksutonta diagnoosi- ja muuta opasta. Välitämme niitä tilaajille noin 25 000 kappaletta vuoden aikana. Kaikki oppaat löytyvät myös sähköisinä verkkosivuilta. Oppaat sisältävät tietoa sairauksista, niiden hoidosta, yhteiskunnan palveluista sekä kokemuksia sairauden kanssa elämisestä. Uusia tai uusittuja oppaita tuotamme kolme. Yksi uusi opas tehdään myös ruotsiksi.

Allergia, Iho & Astma -lehti

Allergia, Iho & Astma -lehti ilmestyy jäsenetuna neljä kertaa vuodessa. Lehden painos on 23 600. Jäsenten ja yhdistysten lisäksi lehti lähetetään noin 5 500 lääkärille, eduskunnan allergia- ja astmaryhmän jäsenille, sairaaloihin, kirjastoihin, sosiaali- ja terveysalan järjestöihin ja yhteistyökumppaneille.

Verkkosivut (allergia.fi)

Ylläpidämme saavutettavaa ja käyttäjäystävällistä verkkosivustoa allergia.fi, jolla vierailee vuodessa noin 900 000 kävijää. Verkkosivujen avulla välitämme monipuolisesti ja kattavasti tietoa allergioista, ihosairauksista, astmasta, palovammoista sekä niiden kanssa elämisestä.

Sosiaalinen media

Liitto ylläpitää neljää sosiaalisen median kanavaa: Twitter, Facebook, Instagram ja YouTube. Näillä on seuraajia yhteensä 25 000. Lisäksi liiton harvinaistoinnilla on oma Facebook-sivunsa. Sosiaaliseen mediaan tuotamme sisältöä ajankohtaisista aiheista sekä kohderyhmien sairauksista ja terveyden edistämisestä. Tuotamme myös vertaistuellista sisältöä ja otamme kohderyhmää mukaan sisällöntuotantoon. Sisältöä tuotamme monimedialaisesti panostaen ymmärrettävyyteen, visuaalisuuteen ja vuorovaikutteisuuteen.

Neuvonta ja ohjaus

Liitosta saa neuvontaa ja ohjausta allergioiden, ihosairauksien ja astman kanssa elämiseen. Yleisimmät teemat ohjauksessa ovat omahoito, sairauden kanssa jaksaminen sekä palveluiden ja tukien hakeminen. Lisäksi annamme neuvontaa arjen kemikaaleista. Neuvonnan yhteydessä kartoitamme myös muita tuen tarpeita. Lisäksi yhteydenottajia ohjataan vertais- ja vapaaehtoistoimintaan. Neuvontakontakteja on yhteensä noin 1 000.

Tuotamme 1–3 lyhyttä tietoiskuvideota ajankohtaisista neuvonnan aiheista. Pidämme luentoja sosiaaliturvasta ja sairauksien kanssa elämisestä yhdistysten ja muiden toimijoiden tilaisuuksissa tarpeen mukaan.

Ammattihenkilöstön infotilaisuudet

Järjestämme sote-ammattilaisille kolme infotilaisuutta, joissa kerromme ajankohtaista tietoa kohderyhmistämme muun muassa liitossa tehtyjen kyselyiden pohjalta. Osallistujia on yhteensä 300.

Luonto- ja ympäristötietoisuus

Ymmärryksen lisääminen luonnon terveys- ja hyvinvointivaikutuksista sekä ihmisen ja ympäristön välisestä vuorovaikutuksesta on tärkeää allergioiden ennaltaehkäisyssä.

Järjestämme 15 luentoa luonnon terveysvaikutuksista. Luennoilla on 250 osallistujaa. Järjestämme yhteistyössä yhdistystoimijoiden ja vapaaehtoisten kanssa 10 toiminnallista tapahtumaa luonnossa. Tapahtumissa on 200 osallistujaa. Luennot ja tapahtumat järjestämme yhteistyössä omien jäsenyhdistystemme ja Eläkeliiton jäsenyhdistysten kanssa.



Teemme ikäihmisille kyselyn luonnossa olemisesta ja liikkumisesta luonnossa sekä allergisista sairauksista ja oireista.

Lapsille järjestämme toiminnallisia tapahtumia luonnossa yhteistyössä päiväkotien kanssa neljällä paikkakunnalla. Toimintaan osallistuu 16 ryhmää eli 250 lasta eri päiväkodeista. Päiväkotien käyttöön jää materiaalia, kuten tehtävä- ja tietokirja Luontoseikkailuun!, Ötökkä-opas ja väritystehtäviä. Tuotamme nettisivuille 'Lapset ja luonto' -tietopaketin. Varhaiskasvatuksen Opettajien liiton (VOL) kanssa välitämme tietoa toiminnasta päiväkoiteihin ja lasten kanssa toimiville ammattilaisille. VOL:lla on 14 000 henkilöjäsentä.

Kokoamme nettisivuille tietoa arjen kemikaaleista ja luonnon terveysvaikutuksista.

Järjestämme viisi luentoa arjen kemikaaleista. Luennoilla on 100 osallistujaa. Kokoamme tietoa arjen kemikaaleista (siivous- ja pesuaineet, hyönteiskarkotteet, maalit, säilöntäaineet ym.), viranomaisohjeistuksista ja neuvonnassa esiin nousseista kysymyksistä.

Tuotamme lyhyitä tietoiskuvideoita 1–3 kertaa kuukaudessa arjen kemikaalien turvallisesta käytöstä.

Annamme matalan kynnyksen neuvontaa valtakunnallisesti arjen kemikaaleihin liittyvissä kysymyksissä puhelimitse ja sähköpostitse.

Etelä-Karjalan Allergia- ja ympäristöinstituutti

Etelä-Karjalan Allergia- ja ympäristöinstituutissa jatkamme Etelä-Karjalassa meneillään olevien luontoon ja terveyteen liittyvien hankkeiden kartoitusta ja niiden vaikuttavuusarviota Etelä-Karjalan liiton tuella. Jatkotavoitteenamme on tarjota asiantuntijuutta vahvistamaan hankkeiden toimijoiden arviointivalmiuksia.

Tavoitteenamme on laajentaa toimintaamme ja lisätä resurssointia. Lisäresursseja tavoittelemme yhteistyökumppanuuksilla ja yritys yhteistyöllä, tiivistämällä ja jatkamalla maakunnallista yhteistyötä ja verkostoitumista, sekä hankehauilla.

Jatkamme Luontoterveyden osaamiskeskuksen toiminnan kehittämistä.

4. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteet ja sisällöt

Pitkäaikaissairaana aseman edistäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa on vuoden 2023 alussa toteutuvan sote-uudistuksen keskiössä. Sujuvat hoitopolut ja oikein kohdentuvat palvelut antavat parhaan perustan hyvälle ja sujuvalle arjelle. Liitto tuo esiin toiminnassaan kohderyhmien haasteita ja vaikuttaa siihen, että niitä saataisiin muutettua tai poistettua.

Tietoa kohderyhmän tarpeista vahvistamme keräämällä kokemustietoa muun muassa kyselyillä (esim. ikääntyneet astmaatikot, anafylaksialapsi koulussa sekä ihosairaudet ja asenteellisuus) ja tekemällä yhteenvetoja esimerkiksi verkkovertaisryhmä- ja kurssilla käydyistä keskusteluista. Tietoa hyödynnämme toiminnan kehittämisessä. Kokemustietoa tuomme vahvasti esille myös viestinnän avulla.

Alueellista vaikuttamistoimintaa vahvistamalla pyrimme vaikuttamaan käytännössä kohderyhmän asemaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaana. Valtakunnallinen ja alueellinen yhteistyö muiden järjestöjen, toimijoiden ja viranomaisten kanssa mahdollistaa tehokkaammin oman asian edistämisen.

Vaikuttamistoiminta

Liitto antaa lausuntoja ja kannanottoja keskeisiin lakiehdotuksiin ja ajankohtaisiin asioihin.

Jatkamme yhteistyötä kolmen järjestön (Reumaliitto, IBD ja muut suolistosairaudet ry, Psoriasisliitto) kanssa muun muassa työelämäkyselyn (2020) tulosten pohjalta.

Järjestämme yhdistysten kanssa kuusi alueellista tilaisuutta, joilla tuemme yhdistyksiä vaikuttamaan omien jäsentensä ja kaikkiin kohderyhmiin kuuluvien oikeuksien puolesta. Tilaisuuksiin kutsumme paikallisia päättäjiä ja poliitikkoja.

Keräämme alueellista tietoa sote-uudistuksen vaikutuksista kohderyhmäämme. Tuotamme tietoa yhdistyksille mahdollisuuksista vaikuttaa alueellisesti sote-uudistuksen edistämiseen. Autamme yhdistyksiä vahvistamaan osaamistaan vaikuttamisessa. Tuotamme strategiasta ja liiton vaikuttamistyöstä materiaalia yhdistyksille sekä liiton lehteen ja nettisivuille. Aktivoimme jäsenistöä tunnistamaan omat oikeutensa ja toimimaan tavoitteiden edistämiseksi esimerkiksi liiton kampanjoiden yhteydessä.

Verkostoyhteistyö

Liitto tekee yhteistyötä eri järjestö- ja viranomaisverkostojen kanssa. Keskeisinä verkostoina ja yhteistyökumppanina ovat eduskunnan astma- ja allergiaverkosto sekä SOSTE. Verkostoyhteistyöllä edistämme muun muassa kansallisten ohjelmien (allergiat, harvinaissairaudet) tavoitteita ja oman strategian painopisteitä.

Liitto on mukana tai jäsenenä muun muassa seuraavissa kansallisissa verkostoissa:

- Savuton Suomi 2030 -verkosto
- Potka, Potilas- ja kansanterveysjärjestöjen verkosto, SOSTE ry
- Terveyden edistämisen verkosto, SOSTE ry
- Kansallisen Sisäilma ja Terveys -ohjelman sihteeristö
- Hengitysterveysohjelmaa 2020–2030 valmisteleva työryhmä
- Harvinaiset-verkosto
- Kokemustoimintaverkosto
- Hyvä kierre -verkosto, HUS
- Liikkujan polku -verkosto, Suomen Olympiakomitea

Teemme säännöllistä yhteistyötä maa- ja metsätalousministeriön, Kuluttajaliiton, Ruokaviraston, Mara ry:n ja Päivittäistavarakauppa ry:n kanssa ruoka-allergia-asioissa.

Osallistumme Duodecimin Potilaat mukaan -hankkeen jatkuun. Sen tavoitteena on tehdä potilaiden osallisuudesta Käypä hoito -suositusten valmistumisprosessin normaali osa.

Kansainvälinen toiminta

Liitto on mukana keskeisimmissä kansainvälisissä järjestöissä ja verkostoissa. Osallistumme esimerkiksi seminaareihin ja tuomme kansalliseen keskusteluun uusia näkökulmia. Kansainväliseen yhteistyöhön osallistuminen muun muassa mahdollistaa vaikuttamisen kansainvälisten säädösten ja sopimusten valmistelutyöhön.

Keskeisimmät kansainväliset yhteistyöverkostomme:

- EFA (European Federation of Allergy and Airways Diseases Patients' Associations)
- ELF (European Lung Foundation)
- NAO (Nordiska Astma Allergiorganisationen)
- GAAPP (Global Allergy and Asthma Patient Platform)
- EURORDIS (European Organisation for Rare Diseases)
- ANEC (European Association for the Coordination of Consumer Representation in Standardisation)
- EAACI (European Academy of Allergy & Clinical Immunology)

Kehittäminen

Keräämme toimintaa kuvaavia tilastoja, palautteita sekä kumppaneiden, vapaaehtoisten ja työntekijöiden näkemyksiä. Teemme kahdesti analyysin kertyneistä tiedoista.

Järjestämme kolme henkilökunnan kehittämispäivää, joissa arvioimme toiminnan suunnittelua. Teemme suunnitelman strategian edistämiseksi vuoden aikana ja sen vaikutuksista toimintaamme. Teemme tarvittavia kyselyitä kohderyhmillemme.

Otamme käyttöön liiton vastuullisuusohjelman.

Jatkamme yhdessä yhdistystoimijoiden kanssa arviointia siitä, mitkä ovat yhdistysten tuen tarpeet suhteessa liiton resursseihin. Teemme paremmin tunnetuksi kohderyhmämme tarpeiden moninaisuutta. Teemme suunnitelman liiton henkilöresurssien kohdentamisesta alueille. Järjestämme alueellisia tilaisuuksia, joissa tiedollisen sisällön lisäksi kannustamme ja opastamme vapaaehtoisuuteen ja kehitämme yhdessä uusia yhdistystoiminnan malleja kohderyhmäämme kuunnellen.

Kannustamme jäsenyhdistyksiämme verkostoitumaan muiden yhdistysten kanssa sekä jakamaan kokemuksia hyvistä toimintamuodoista esimerkiksi verkossa. Tiivistämme yhteyttä niihin yhdistyksiin, joissa toiminta on hiljaisempaa ja keskitämme esimerkiksi liiton yleisötapahtumat näille alueille. Jalkautamme osallistamisen malleja yhdistyksiin.

Teemme kartoituksen liiton jäsenyhdistysten jäsenien palvelutarpeista yhdessä jäsenyhdistysten kanssa. Selvitämme palvelut, jotka parhaiten vastaavat jäsenien palvelutarpeeseen, ja teemme tarvittavat muutokset toteuttaviin jäsenpalveluihin.

Toteutamme mainetutkimuksen, jossa kartoitamme sidosryhmiemme mielikuvia liitosta. Tutkimustulosten pohjalta teemme suunnitelman liiton toiminnan ja viestinnän kehittämiseksi.



Allergiatunnus

Liitto myöntää Allergiatunnuksen käyttöoikeuden puolueettomasti tutkituille tuotteille ja palveluille. Tutkimuksin osoitetaan, että tuotteet eivät sisällä hajusteita eikä yleisesti herkistäviä tai ärsyttäviä aineita tai niiden pitoisuuksia. Kodinkoneissa ja rakennus-, remontointi- ja sisustusalaan liittyvissä asioissa tunnus on osoitus siitä, että niiden avulla voidaan vaikuttaa sisäilman laatuun.

5. Henkilöstö, hallinto ja talous

Allergia-, iho- ja astmaliitto on arvostettu työpaikka, jossa osaava ja motivoitunut henkilöstö tekee työtä hyvässä yhteistyössä luottamushenkilöiden ja muiden vapaaehtoisten toimijoiden kanssa. Strategian toteutuminen edellyttää henkilöstön osaamisen ja asiantuntemuksen lisäämistä strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Henkilöstö

Liitossa työskentelee 18 henkilöä. Vuoden aikana kehitämme henkilöstön työnjakoa ja oman työn nivoutumista muiden työtehtäviin. Vahvistamme henkilöstön osaamista sekä järjestön sisäisellä että ulkopuolisella koulutuksella. Henkilöstölle pidämme säännöllisesti kehityskeskusteluja ja työhyvinvointipäiviä. Työnohjausta tarjoamme tarpeen mukaan.

Hallinto

Hallitus kokoontuu 6–8 kertaa, ja se seuraa ja arvioi toimintaa säännöllisesti. Vuonna 2023 pidämme kaksi hallituksen ja henkilöstön yhteistä kehittämispäivää, joissa käsitellään strategian toimeenpanoa, toiminnan suunnasta sekä arvioidaan toimintaa. Hallituksen jäsenten laajaa asiantuntemusta hyödynnämme liiton toiminnan kehittämisessä.

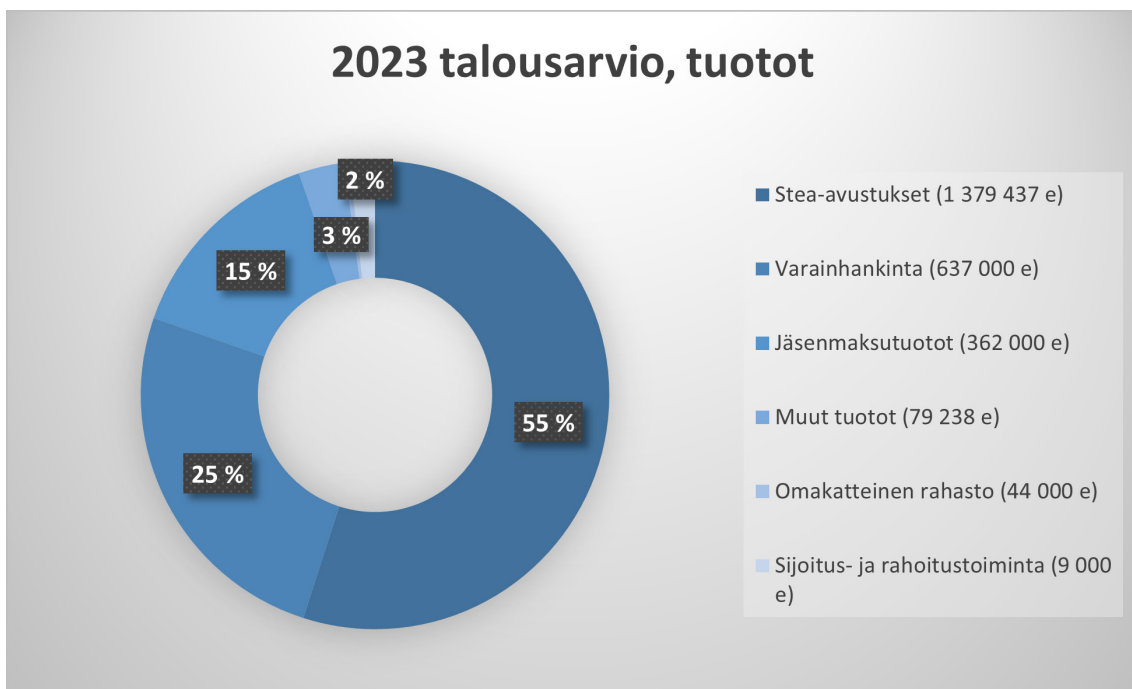
Jatkamme toiminnan seuranta- ja arviointikäytäntöjen kehittämistä. Täsmennämme erityisesti tavoite-tulos-vai- kutusketjuja sekä seurantatiedon keräämisen keinoja ja mittareita.

Talous

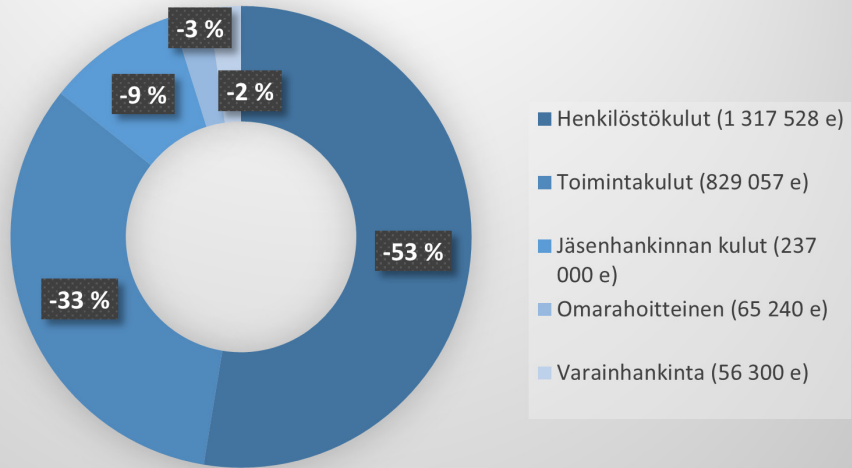
Liiton toimintaedellytykset turvataan vaikeina ja ennalta-arvaamattomina aikoina pitämällä talous tasapainossa pitkäjänteisesti siten, että toimintakulut eivät ylitä tuottojen määrää. Muutoksiin reagoidaan herkästi tarvittavin toimenpitein.

Omavarainhankintatuottojen arvioidaan heikkenevän. Pyrimme monipuolistamaan varainhankintaa, jotta voimme ylläpitää jatkossakin toiminnan määrää ja laatua mahdollisimman hyvin.

Liiton tuotoista tulee STEA:lta avustuksina yhteensä 55 prosenttia. Valmisteilla oleva uusi sote-järjestöjen avustulaki ei tuo avustuksen saajille tai myöntäjille varmuutta rahoituksen tasosta tulevaisuudessa. Siirtymäajalle vuoteen 2026 saakka rahoituksen tason ennustetaan säilyvän lähellä nykytasoa.



2023 talousarvio, kulut



LIITE 1. Vuoden 2023 järjestökoulutukset ja luennot

Muutokset mahdollisia.

Tammikuu

- 11.1. Kevään kampanjoiden ja teemapäivien suunnittelua yhdessä, verkko
- 17.1. Tule vapaaehtoiseksi! Vertais- ja liikuntatreffien vetäjien koulutus, verkko
- 18.1. Anafylaksiakoulutus yhdistyksille, verkko
- 25.1. Sääntötyöpaja, verkko

Helmikuu

- 1.2. Yhdistystoiminnan ABC -ilta 1, verkko
- 15.2. Yhdistystoiminnan ABC-ilta 2, verkko
- 8.2. 112-päivän ammattilaitietoisku ja verkkoluento
- 11.2. 112-päivä
- 14.2. Vinkit atoopikon talveen – rasvausilta, verkko
- 28.2. Harvinaisten sairauksien päivä, verkko

Maaliskuu

- 16.3. Yhdistystreffit verkossa
- 18.3. Yhdistystreffit, Tampere
- 18.3. Yhdistystreffit, Oulu
 - Tule vapaaehtoiseksi! Vertais- ja liikuntatreffien vetäjien koulutus, Oulu
- 20.–26.3. Allergiaviikko
- 22.3. Allergiaviikon luento

Huhtikuu

- 20.4. Uusien jäsenten ilta, verkko, teemana vapaaehtoistoiminta
- 22.4. Liittokokous
 - Viestintätyöpaja, verkko

Toukokuu

- 1.–7.5. Astmatietoviikko
- 4.5. Astmatietoviikon verkkoluento, ikääntyvän astma
- 9.5. Astmatietoviikon ammattilaisten tietoisku

Kesäkuu

- 10.6. Vapaaehtoisten kesäpäivä

Elokuu

- Yhdistysavustuksen hakeminen, verkko
- Syksyn startti-ilta/kampanjat ja teemapäivät, verkko
- Yhdistysten neuvojen koulutus

Syyskuu

- Tule vapaaehtoiseksi! Vertais- ja liikuntatreffien vetäjien koulutus, verkko
- Yhdistysten omat tapaamiset, verkko
- Tule vapaaehtoiseksi! Vertais- ja liikuntatreffien vetäjien koulutus, Tampere
- 14.9. Atopiapäivän verkkoluento

Lokakuu

- Houkutteleva vertaistapaaminen, verkko
- 25.10. Uusien jäsenten ilta, verkko, teemana sosiaaliturva
- Uusien kokemustoimijoiden koulutus
- 11.10. Ruoka-allergiapäivän verkkoluento
- 13.10. Ruoka-allergiapäivä

Marraskuu

- 18.–19.11. Järjestöpäivät & liittokokous, pk-seutu
- 6.–12.11. Ihoviikko
- 9.11. Ihoviikon verkkoluento, ikääntyvän ihon hoito
- 29.11. Astman hoito -verkkoluento

LIITE 2. Vuoden 2023 kurssit

Muutokset mahdollisia.

Aikuiset ja nuoret

Tammikuu

- Pihisee ja puhisee -verkkokurssi

Helmikuu

- Alopecia, kurssipaikka ei tiedossa
- Atopia & kutina -verkkokurssi

Maaliskuu

- Anafylaksia-lapsen läheiset -verkkokurssi (sairastavan lapsen vanhemmille/isovanhemmille)
- Parisuhdekurssi (allergia, ihosairaus, astma, palovamman kokeneet), kurssipaikka ei tiedossa
- Astmaatikon painonhallinta -verkkokurssi
- Tukea työelämään ja arkeen, Pikku-Syöte
- Ihon terveys (atooppinen ihottuma, eläkeikäiset), Pikku-Syöte

Huhtikuu

- Paksuuntunut iho -verkkokurssi

Toukokuu

- Vaikean palovamman kokeneet -verkkokurssi
- Atopia ja aurinko -verkkokurssi
- Miesten liikuntakurssi (astma, allergia, ihosairaus, palovamman kokeneet), kurssipaikka ei tiedossa
- Nuoret (allergia, ihosairaus, astma, palovamman kokeneet), kurssipaikka ei tiedossa

Elokuu

- Atopia ja kutina -verkkokurssi
- Pihisee ja puhisee -verkkokurssi
- Rakkulasairaudet, kurssipaikka ei tiedossa

Syyskuu

- Kemikaali- ja kosmetiikka-allergiat -verkkokurssi
- Allergiat ja anafylaksia -verkkokurssi

Lokakuu

- Vaikean palovamman kokeneet -verkkokurssi
- Käsi-ihottuma -verkkokurssi
- Eläkeikäiset allergioiden ja astman kanssa, Pikku-Syöte
- Atopia ja aurinko -verkkokurssi

Marraskuu

- Urtikaria -verkkokurssi

Lapsiperheet

Huhtikuu

- Pelon kanssa eläminen (anafylaksia), Kangasala

Kesäkuu

- Pikkulapsiaika allergioiden ja astman kanssa, Kangasala
- Kutisee ja kirvelee (atooppinen ihottuma), Kangasala

Elokuu

- Koulutiellä allergioiden ja astman kanssa, Kangasala

Syyskuu

- Mastosytoosi (lapsiperheet, aikuisosallistajat), Kangasala

Lokakuu

- Iktyoosi, Kangasala